

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo
26.1.2024 144/04.01.02.02.00/2024

Pienpetojen ruhoja tautiseurantaan rabiessyöttirokotusalueelta

Ruokavirasto pyytää lähettämään kokonaisia kettuja ja supikoiria rabiessyöttirokotusalueelta eläintautiseurantaan varten. Seurannan päätavoitteena on rabiestilanteen ja rabiessyöttirokotusten onnistumisen seuranta.

Kattavaan seurantaan tarvitaan vähintään 360 eläintä (kettuja tai supikoiria) vuodessa tasaisesti koko rokotusalueelta. Ruokavirastossa on arvioitu rokotusalueen riistanhoitoyhdistyksille ohjeellinen näytemäärätavoite (taulukko lopussa).

Ruhoista tutkitaan aivot rabiesviruksen varalta. Rabiessyöttirokotuskampanjan tehoa seurataan tutkimalla eläimistä rabiesvasta-aineet verestä ja rokotesyöteissä olevan merkkiaineen (tetrasykliini) esiintymisen hampaissa ja luussa. Lisäksi tutkitaan ekinokokkiloisten ja trikiinien eli trikinellojen esiintymistä. Kuolleen löytyneistä pyritään selvittämään kuolinsyy.

Millaisia näytteitä?

Näytteeksi soveltuvat sekä metsästetyt että kuolleen löytyneet kokonaiset ketut ja supikoirat, jos ne eivät ole liian pilaantuneita. Erityisesti näytteeksi toivotaan sairaalta vaikuttaneita ja poikkeuksellisesti käyttäytyneitä tai kuolleen löydettyjä eläimiä. Normaalityrkkiset eläimet voi nylkeä. Eläin tulisi lopettaa niin, etteivät aivot tuhoudu. Jos pää ja aivot ovat pahasti hajonneet, eläintä ei kannata lähettää rabiessurantaan.

Pakkaaminen ja toimittaminen Ruokavirastoon

Näytteet pakataan ennen kuljetusta. Ruhojen annetaan jäähtyä pilaantumisen estämiseksi (mieluiten +1 - +5 asteeseen) ennen pakkaamista, mutta niitä ei kannata pakastaa, ellei säilytysaika veny pitkäksi. Eläin kääritään ensin runsaaseen (sanomalehti)paperiin, joka imee mahdollisesti valuvat nesteet. Nyljetty eläin pannaan sellaisenaan muovipusseihin. Paperikäärö pakataan ehjään muovipussiin ja lopuksi tukevaan laatikkoon. Täyteaineeksi laitetaan lisää paperia. Laatikko teipataan kiinni. Pussiin voi laittaa kylmävaraajia näytteen säilymisen parantamiseksi. Kirjoita paketin päälle ”**Eläinperäinen näyte – vapautettu**”.

Pakettiin liitetään lähete, joka on saatavilla Ruokaviraston sivuilta (www.ruokavirasto.fi) » Tietoa meistä » Asiointi » Oppaat ja lomakkeet » Laboratoriotutkimukset » Eläintautitutkimukset » Luonnonvaraiset eläimet, [Pienpetojen tautiseuranta](#)).

Lähetteessä ilmoitetaan lähettäjän tietoina nimi, osoite ja puhelinnumero sekä näytteen tietoina vähintään eläinlaji, pyyntipäivä ja pyyntipaikka (kunta, riistanhoitoyhdistys, kylä (tms. tarkennus) ja koordinaatit). Myös pyyntitapa on syytä ilmoittaa (esim. loukku, luolakoira, haaskapyynti). Ilmoita, jos eläin oli sairas, käyttäytynyt oudosti, tai se löydettiin kuolleena. Lähettäjä saa muutaman kuukauden kuluessa postissa kirjallisen tutkimusvastauksen.

Ohjeet näytteiden toimittamiseksi Ruokavirastoon on saatavissa Ruokaviraston sivuilta: www.ruokavirasto.fi/pienpetonaytteet

Pienpetojen tehopyyntikampanjan saalista kannattaa hyödyntää tautiseurannassa. Ota yhteyttä Ruokavirastoon kuljetuksen sopimiseksi.

Näytteenlähetystarvikkeet

Riistanhoitoyhdistykset voivat tilata laatikoita näytteiden pakkaamista varten Ruokavirastosta: tilaukset@ruokavirasto.fi. Mainitse tilauksessa, että toimitat pienpetonäytteitä rabiessurantaan.

Palkkio

Ruokavirasto maksaa näytteitä lähettäneille palkkiona 20 €/eläin metsästetyistä ketuista ja supikoirista sekä 50 €/eläin kuolleena löydettyistä ketuista ja supikoirista. Palkkio maksetaan rabiessyöttirokotusalueelta lähetetyistä näytteistä. Riistanhoitoyhdistykset voivat itse päättää, kenelle (yhdistys/yksityishenkilö) palkkiota haetaan. Yksityishenkilön tai ennakkoperintärekisteriin kuulumattoman yhdistyksen palkkio on veronalaista tuloa. Ruokavirasto ohjeistaa laskutuksen erikseen ja ilmoittaa kunakin laskutusjaksona Ruokavirastoon toimitettujen, korvattavien näytteiden määrän riistanhoitoyhdistyksittäin. Laskutusjakso on puoli vuotta.

Kiitos avusta ja hyvää pyyntikautta!

Lisätietoja

Erikoistutkija Marja Isomursu, p. 029520 4314 tai toimisto 029520 4181, marja.isomursu@ruokavirasto.fi

Erikoistutkija Minna Nylund, p. 029520 4008 tai toimisto 029520 4181, minna.nylund@ruokavirasto.fi

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo
26.1.2024 144/04.01.02.02.00/2024

Rabiessyöttirotusalueen riistanhoitoyhdistyskohtaiset näytemäärätavoitteet/vuosi

Riistanhoitoyhdistys	Tavoitemäärä	Riistanhoitoyhdistys	Tavoitemäärä
Anjalan rhy	5	Puumalan rhy	5
Elimäen rhy	5	Pyhtään rhy	15
Etelä-Saimaan rhy	20	Rautjärven rhy	15
Joensuun seudun rhy	5	Ruokolahden-Imatran rhy	25
Joutsenon rhy	20	Rääkkylän rhy	15
Kerimäen rhy	5	Savonlinnan rhy	10
Keski-Karjalan rhy	25	Sippolan rhy	10
Kymin-Karhulan rhy	15	Sulkavan rhy	5
Lemin-Taipalsaaren rhy	15	Tohmajärven-Värtsilän rhy	20
Luumäen rhy	20	Vehkalahden-Haminan rhy	20
Miehikkälän rhy	20	Viirolahden rhy	20
Parikkalan rhy	25	Ylämaan rhy	20
		Yhteensä	360

Näytekeräyksen tilanne (linkki myös lähetysohjesivulla)

www.ruokavirasto.fi » Eläimet » Eläinten terveys ja eläintaudit » Eläintaudit » Usealle eläinlajeille yhteiset taudit » Raivotauti eli rabies » [Kettujen ja supikoirien ruhokeräys](#)